

دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل

دانشکده مهندسی عمران
گروه مهندسی محیط زیست

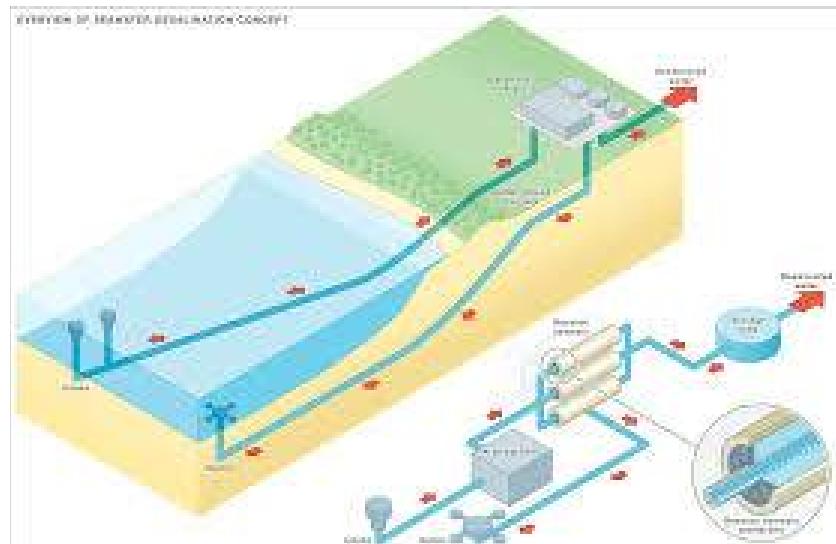
آبگیری از دریا

ارائه دهنده: عزیر عابسی

آبگیری از دریا

در چند دهه اخیر، آب گیری از دریا به منظور تامین آب سیستم های آب شیرین کن و سیستم های خنک کننده نیروگاه ها با توجه به کمبود منابع آب در جهان مورد توجه بوده است. کشور ایران نیز با توجه به احاطه از شمال به دریای خزر و از جنوب به خلیج فارس و دریای عمان در سال های اخیر اقدام به آبگیری از این پیکره های آبی کرده است. آبگیری از دریای خزر با توجه به بسته بودن این پیکره آبی نیازمند تمهیدات خاصی بوده و تعبیه دقیق سیستم آبگیر و تخلیه پساب در این دریاچه نیازمند مطالعات جامع هیدرودینامیک جریان و موج، پخش آلودگی حرارتی و شوری و مطالعات رسوب می باشد.

دهانه یا سازه آبگیر (Intake headwork/structures): بسته به نوع آبگیر و مشخصات سایت دهانه آبگیر ممکن است یک کلاهک آبگیر (intake chamber) و یا یک موج شکن (breakwater) باشد. به منظور، ارزیابی محل ایجاد تاسیسات آبگیر و تخلیه پساب در دریا از نظر پتانسیلهای آبگیری و مشکلات موجود جهت تعبیه تاسیسات مورد نظر دارای ملاحظاتی بوده که آنها را می توان به صورت زیر بیان کرد:

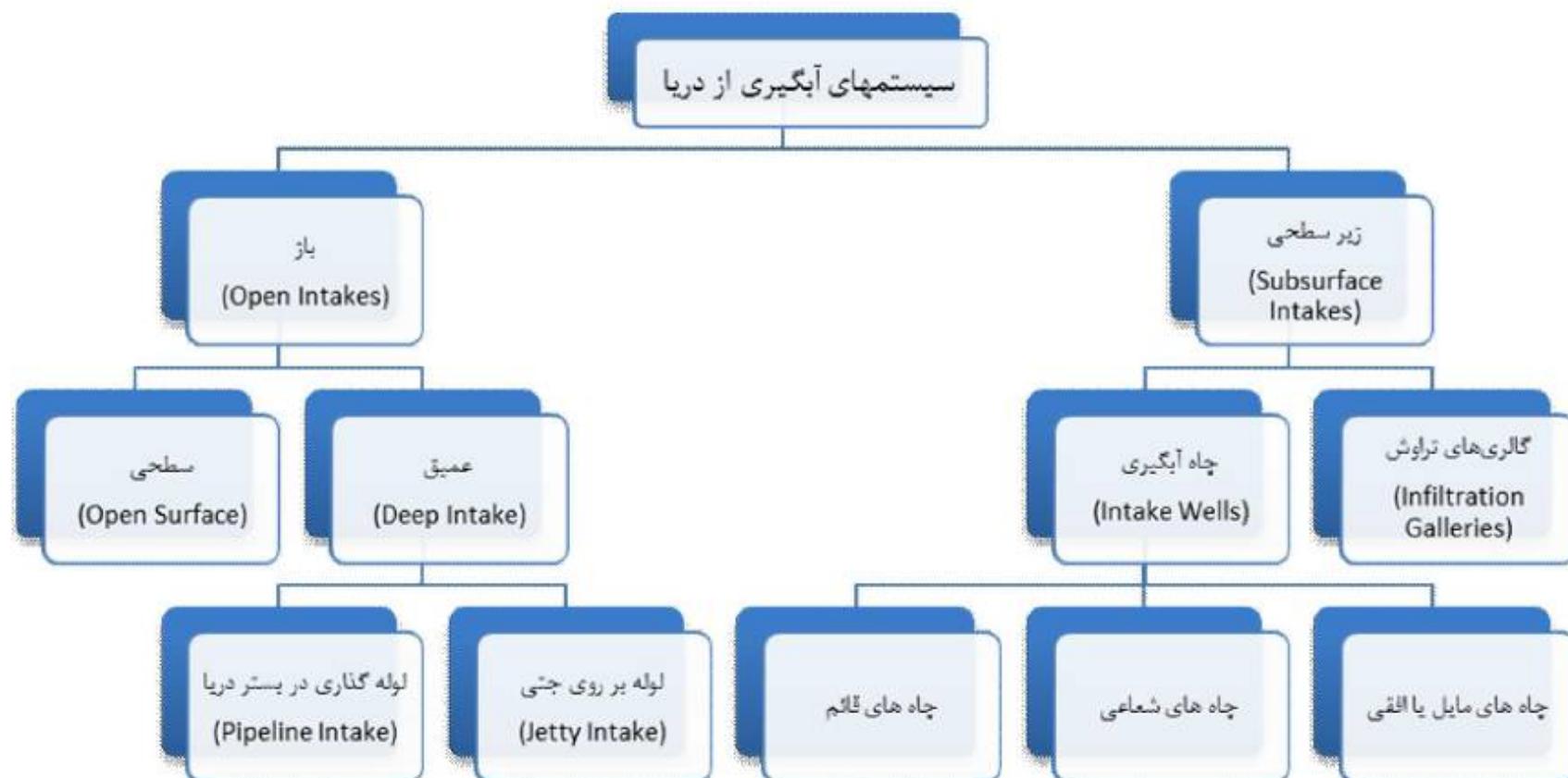
- ✓ خواص فیزیکی و شیمیایی آب دریا
- ✓ چگونگی مکانیزم انتقال رسوب در دریا
- ✓ داده های هواشناسی و اقیانوسشناسی نظیر ارتفاع و پریود موج و دمای آب، H
- ✓ میزان بالاروی ناشی از باد و طوفان نهای دریایی
- ✓ نوسانات تراز آب دریا ناشی از تغییرات آبدھی رودخانه ها منتهی یا جزر و مد
- ✓ جریان های دریایی ناشی از طوفان و شکست موج
- ✓ هیدروگرافی و بسیمتری کف دریا در منطقه مورد نظر
- ✓ وضعیت کشتیرانی
- ✓ نزدیکی به تاسیسات تخلیه کننده فاضلا بهای شهری، صنعتی و نیروگا هها
- ✓ نزدیکی به منبع مطمئن انرژی

أنواع آبگیری از دریا در ایران و جهان

از دیدگاه تکنولوژی آبگیری و انتقال آب از دریا به خشکی به دو دسته کلی می‌توان تقسیم نمود:

۱. سیستم‌های آبگیری باز (Open Intakes)

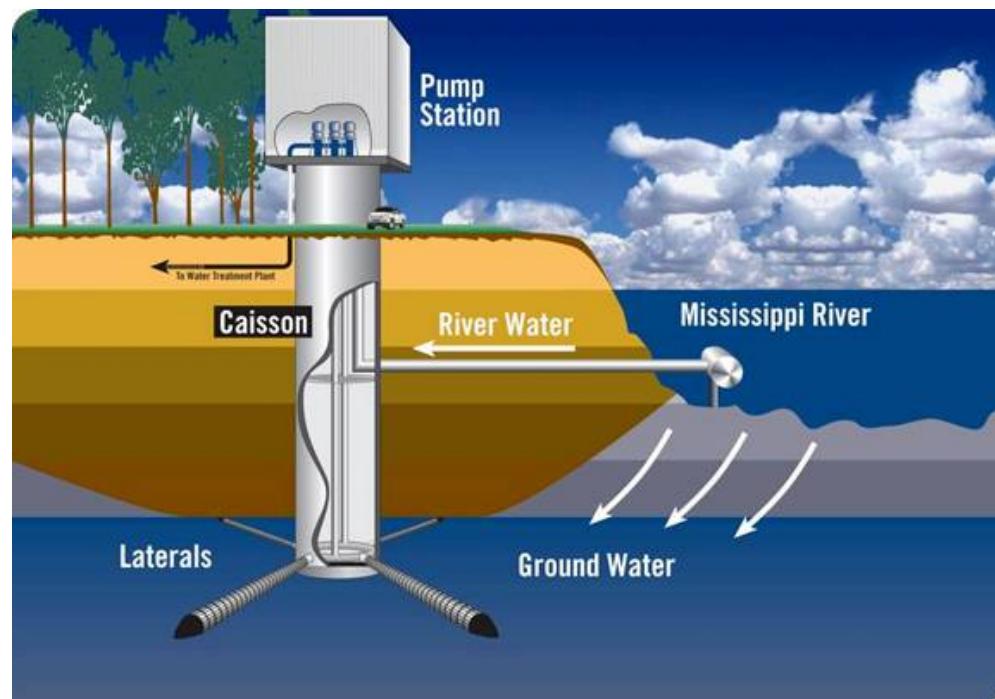
۲. سیستم‌های آبگیری زیر سطحی (Subsurface Intakes)

تقسیم بندی انواع روش‌های آبگیری از دریا (زنگانه، مرتضی ۱۳۹۳، مهاب قدس)

سیستم‌های آبگیری زیرسطحی (Subsurface Intake)

سیستم‌های آبگیری زیرسطحی معمولاً شامل گالری‌های تراوش در بستر دریا و یا چاههای حفر شده در ساحل می‌باشند. این نوع آبگیرها معمولاً به دلیل شرایط ژئولوژیکی ظرفیت پایینی دارند. در این روش از آنجا که بستر دریا به عنوان یک فیلتر طبیعی عمل می‌کند، مرحله پیش تصفیه مورد نیاز در روش آبگیری باز یا کاملاً از بین می‌رود و یا خیلی محدود می‌گردد. رایجترین روش آبگیری زیرسطحی شامل حفر تعدادی چاه در پشت خط ساحلی می‌باشد. این چاهها می‌توانند به شکل قائم، زاوی هدار و یا افقی باشند. در این حالت آب دریا از میان یک لیتر ماسهای طبیعی عبور کرده و وارد چاهها می‌گردد. روشهای متداول در آبگیرهای زیر سطحی عبارتند از:

□ آبگیری از چاههای نزدیک ساحل

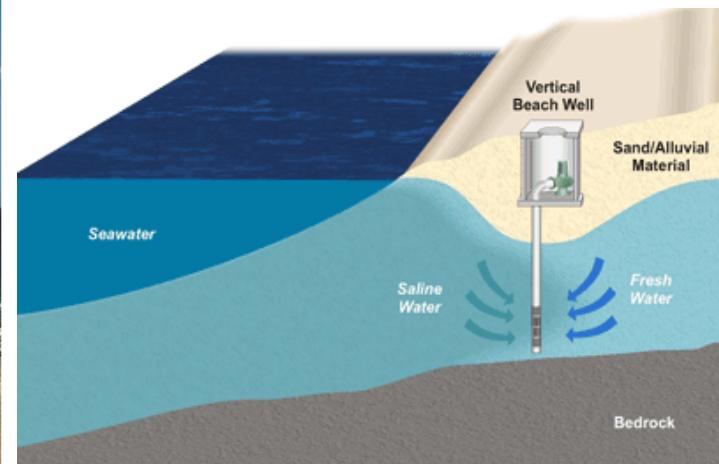
□ گالریهای تراوش / فیلتراسیون بستر دریا

□ آب گیری از چاه های نزدیک ساحل

از جمله اولی ترین گزینه های تامین آب در منطقه مورد نظر بوده که دارای هزینه کمی در مقابل گزینه ههای دیگر می باشد. روش کار به این صورت است که با حفر چندین حلقه چاه و پرشدن مخزن آن تا سطحی برابر با سطح آب دریا به انتقال و پمپاژ آب داخل چاه به نقطه مورد نظر اقدام م یشود. در این سیستم باید با قرار دادن لوله های پلاستیکی و گل حفاری بنتونیت از ریزش ماسه ها و ذرات ریز که منجر به تغییر کیفیت آب می شوند^۲). علاوه بر کیفیت آب، در این نوع سیستم ها چنانچه از ریزش دیوار هها جلوگیری نشود در طولانی مدت منجر به کاهش آبدهی می شوند.

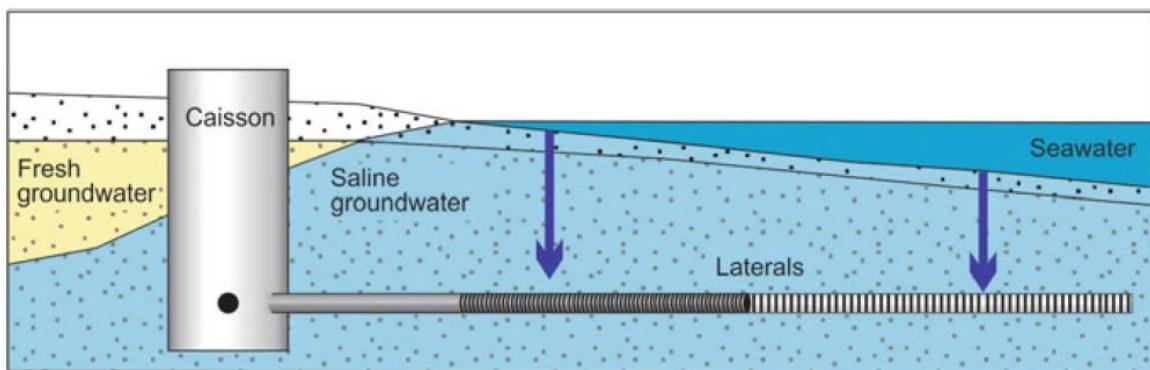
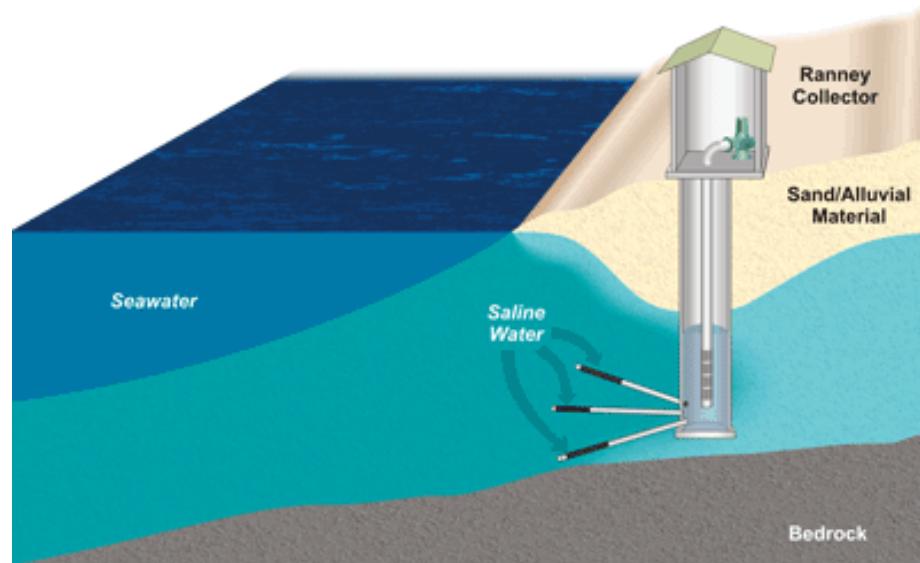
• چاه های قائم

چاه های قائم آبگیری از دریا شامل کیسینگ های غیرفلزی، شبکه های فیلتر و پمپهای شناور یا توربینی قائم از جنس فولاد ضدزنگ می باشند. قطر و عمق چاه متاثر از خصوصیات آبخوان می باشد. قطر چاهها معمولاً بین ۱۵ تا ۶۰ سانتیمتر و عمق آنها تا ۸۰ متر می باشد.

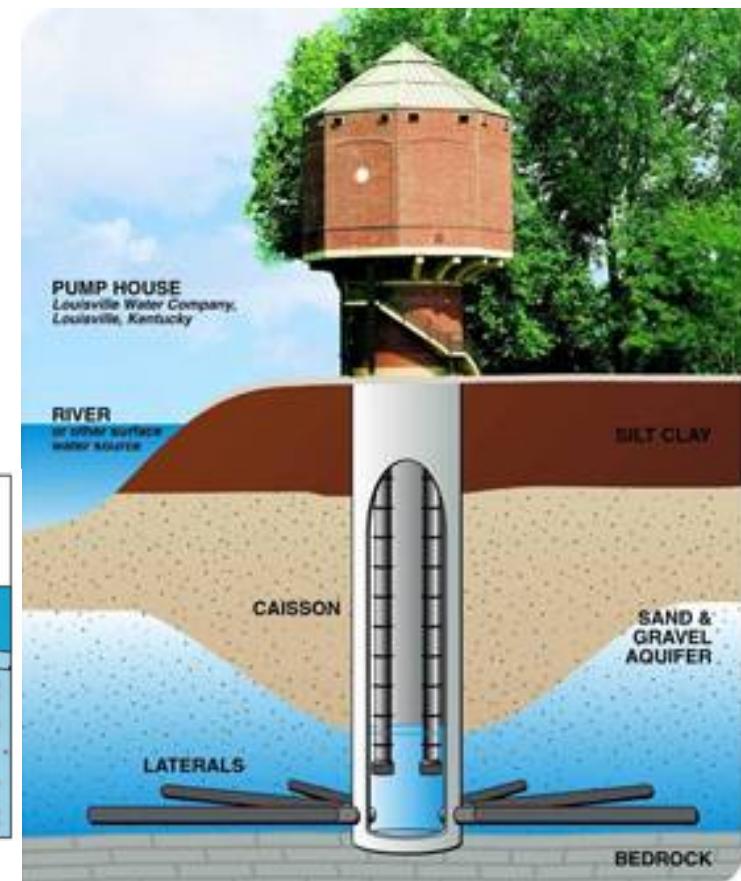

چاه های شعاعی

چاه های شعاعی آبگیری از دریا شامل یک یا چند کیسون بتن مسلح قائم می باشند که در آبخوان به اطراف امتداد پیدا نصب شده اند و از داخل آنها چاهکهای جانبی به اطراف امتداد می یابد. قطر داخلی کیسون معمولاً 3 m تا 9 m و ضخامت جدار آن 45 cm تا 90 cm متر می باشد. عمق کیسو نها بسته به شرایط ژئولوژیکی سایت از 10 m تا بیش از 50 m متر می تواند متغیر باشد.

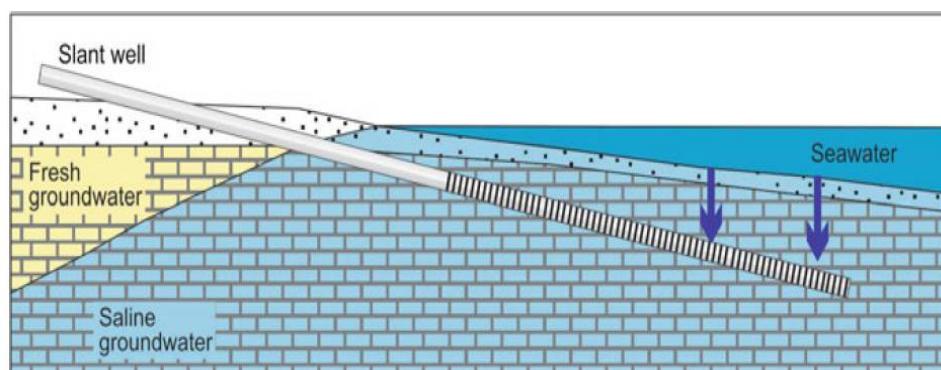
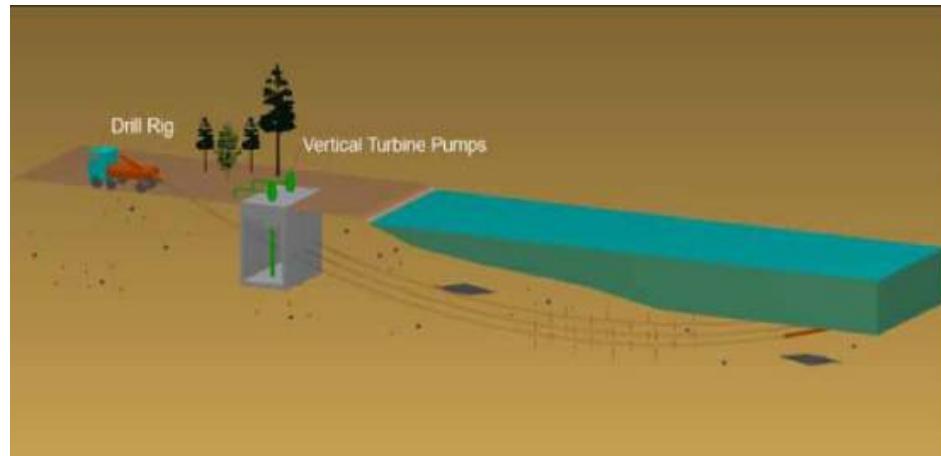

Radial collector well conceptual diagram

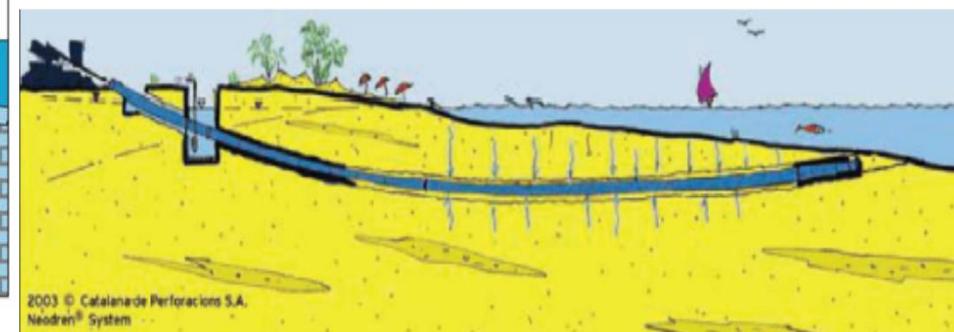

• چاه های حفر شده زاویه دار یا افقی

چاههایی که به صورت زاویه دار و یا افقی حفر می شوند این امکان را می دهند که حوضچه پمپاژ و راههای دسترسی در فاصله دورتری از ساحل قرار بگیرند و از اثرات منفی احتمالی کاسته شود. با استفاده از چند چاه زاویه دار یا افقی می توان سطح وسیعی از خط ساحلی را با استفاده از یک حوضچه پمپاژ پوشش داد

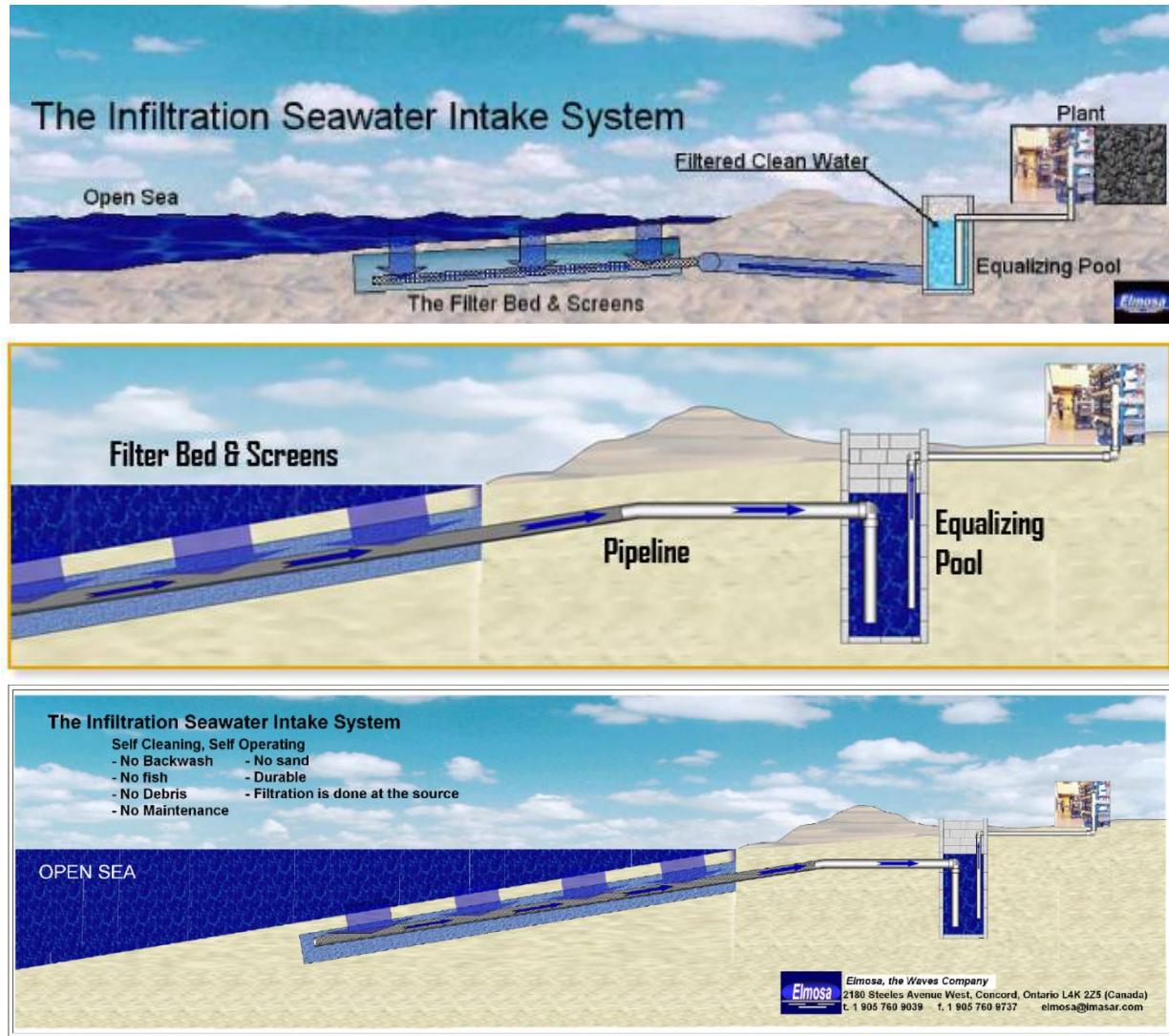
Slant well conceptual diagram

□ گالری های تراوش / فیلتراسیون بستر دریا

در گالری های تراوش از تراوش القایی به منظور تامین منبع آب از پیش فیلتر شده از آب دریا استفاده می شود. گالری های تراوش به طور معمول

در محیط دریایی ساخته می شوند. بدین صورت که بخش هایی در مجاورت ساحل و با موازات آن گودبرداری می شوند و در آنها لوله ها یا گالری های جمع آوری آب در کف و بر روی آنها در لایه های بالاتر، لایه های فیلتر مصنوعی (مصالح متخلف) به عنوان یک فیلتر مصنوعی ریخته می شوند. در برخی موارد از قطعات بزرگ سنگ به عنوان آرمور برای جلوگیری از آب شستگی استفاده می شود. این سیستم فیلتراسیون و گالری باید در محلهایی با عمق کافی ساخته شوند تا تحت تاثیر جزر و مد نباشند. لوله های جمع آوری آب در این روش به حوضچه پمپاژ متصل خواهند شد. با شروع پمپاژ آب از بین فیلتر مصنوعی ساخته شده عبور کرده و پس از فیلتر شدن وارد حوضچه پمپاژ می شود. در صورتیکه سیستم فیلتر نتواند به طور کامل عملیات فیلتراسیون را انجام دهد ممکن است پروسه تصفیه پیش از مرحله شیرین سازی آب نیاز باشد.

سیستم های آبگیر باز (Open Intakes)

سیستم های آبگیر باز رایج ترین روش آبگیری های با دبی زیاد می باشند. این سیستمها معمولاً شامل لول ههای بتنی، فلزی، پلی اتیلن (GRP) و یا فایبر گلاس (HDPE) به همراه محفظه آشعالگیر فیلتراسیون می باشند و یا اینکه آبگیری با استفاده از ایجاد حوضچه آرامش با موجشکن و هدایت آب به سیستم پمپاژ انجام می شود. سیستمهای آبگیری باز بسته به عمقی که آبگیری از آنجا صورت می گیرد به دو دسته تقسیم بندی می شوند.

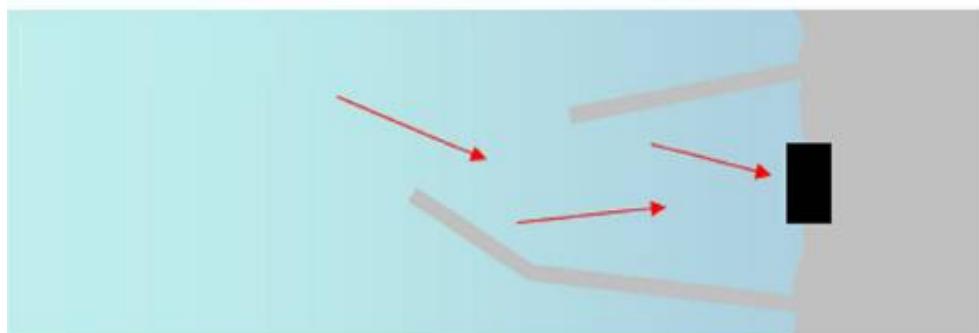
سیستمهای آبگیری سطحی

سیستمهای آبگیری عمیق

□ سیستمهای آبگیری سطحی

در آبگیرهای سطحی با استفاده از بازوهای موجشکن محیطی آرام را جهت قرارگیری دهانه آبگیر مهیا می کنند. در این نوع سیستم آبگیری ممکن است با قرار دادن کanal آبگیر و پیش روی و خاک برداری به سمت ساحل محل مورد نیاز برای تامین آب مهیا شود. علاوه بر آن، با توجه به تلاطم داخل حوضچه و همچنین به منظور جلوگیری از ورود رسوبات کرانه ای به داخل آبگیر باید دو بازوی موجشکن در امتداد کanal قرار داده شوند. نکته ای که در طراحی این نوع موجشکن ها اهمیت دارد، با توجه به قرارگیری دهانه آبگیر در منطقه نزدیک ساحل

حوضچه ها و کanal های آبگیر محلی دارای پتانسیل برای تله اندازی رسوبات بوده که منجر به تحمیل هزینه لاپرواژی مخزن و کanal آبگیر می شود. مزیت عمدی این نوع آبگیر نیز تامین آب با دبی بالا می باشد.

آبگیری که توسط آبگیر سطحی انجام می شود با توجه به عمق کم آب در داخل حوضچه آن ممکن است دارای کیفیت لازم از نظر اندازه مجاز رسب، وجود ژله ماهی ها و یا هجوم جلبک های قرمز نباشد. این روش آبگیری به واسطه سادگی اجرا و عدم نیاز به تکنولوژی پیشرفته مرسو مترين روش آبگيری می باشد. به صورت کلی در اين روش با فراهم آوردن يك محیط آرام و بدون تلاطم، آب مورد نیاز سیستم آبگیر در مجاورت ساحل و در آب کم عمق تأمین می گردد.

پروژه های نمونه سیستم مهای آبگیری سطحی در ایران عبارتند از:

۱. آبگیر آب شیرین کن کنارک
۲. آبگیر نیروگاه بندر عباس
۳. آبگیر نیروگاه پره سر
۴. آبگیر نیروگاه نکا

نمایی از آبگیر نیروگاه بندر عباس

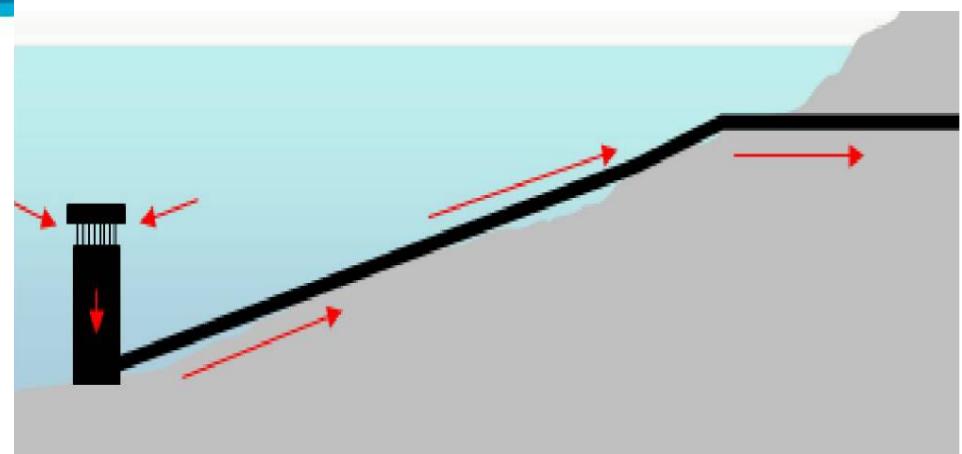
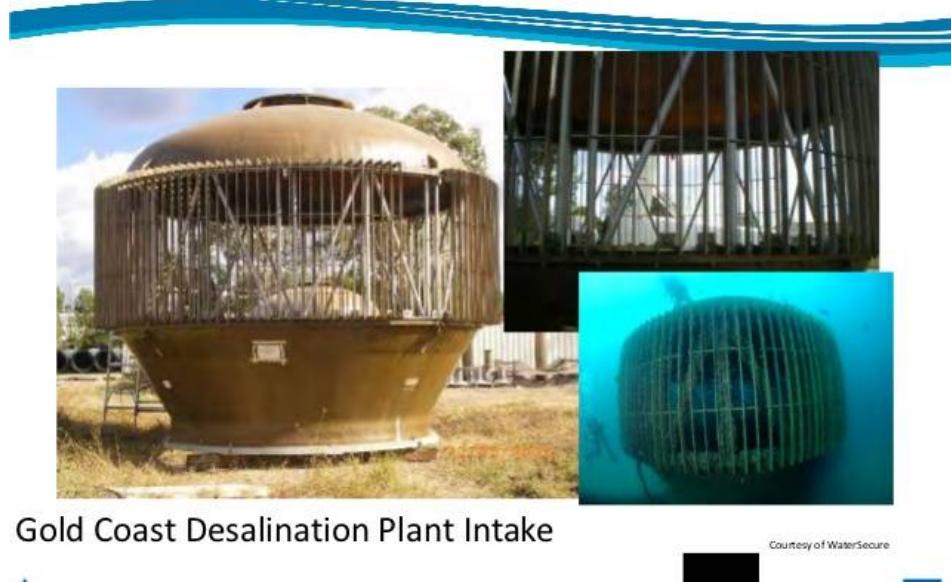

مجتمع آب شیرین کن کنارک

گزینه آبگیر عمقی

عمق آبگیری از اهمیت زیادی در آبگیری از دریا برخوردار می باشد به طوری که در آبهای عمیقتر میزان بار معلق در سیستم کم شده، همچنین آب بدست آمده در این حالت به دلیل دور بودن از نور خورشید دارای دمای مناسبی است که به دور از پدیده هایی نظیر جلبکهای قرمز و ژله ماهی های تخریب کننده تاسیسات آبگیر می باشد. در آبگیری از آب عمیق به دلیل نامحدود بودن منابع آب توانایی تامین آب با اطمینان بیشتری وجود دارد. در مناطقی با جریا نهای ساحلی زیاد ناشی از طوفان این سیستم آبگیر می تواند از اثرات انتقال رسوب ناشی از طوفانهای زمستانه در امان باشد. مهمترین مسئله در آبگیری از آب عمیق سختی اجرای آن می باشد که در موقعی مساله ای اجتناب ناپذیر می باشد. به منظور محافظت از تاسیسات در مقابل برخورد کشتیها آبگیر باید در ناحیه ای بیشتر از عمق آبخور کشتی نصب شود.

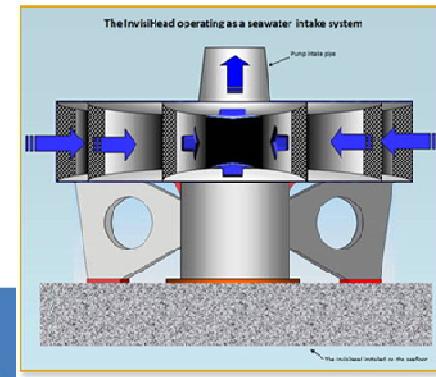
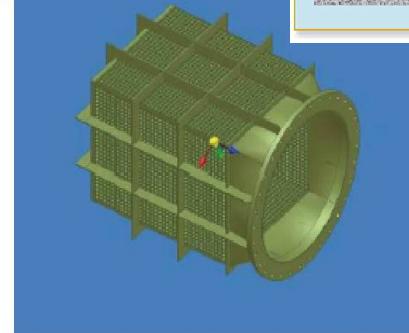
Environmental and Sustainability Attributes

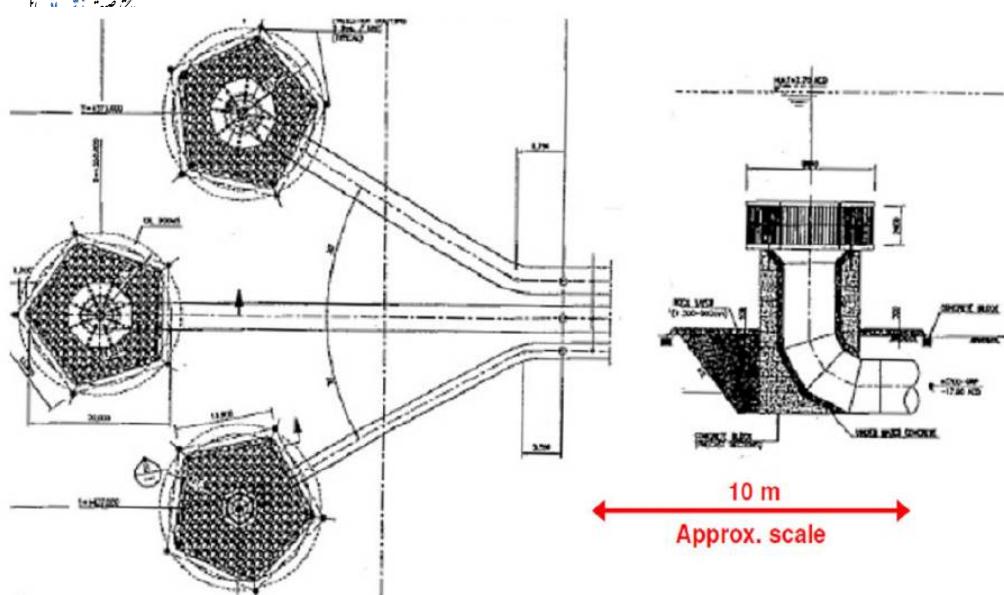
(زنگانه، مرتضی ۱۳۹۳، مهاب قدس)

آبگیری از آب به این صورت می باشد که لوله ای از کف دریا در حالت مدفون و غیر مدفون به عمق مورد نظر که دارای کیفیت آب مناسب می باشد، هدایت می شود. سپس با استفاده از کلاهکهای آبگیر (Intake chamber) آبگیری انجام می شود. در آبگیرهای عمقی با قرار دادن صافی درشت در روی کلاهک آبگیر، به انتقال آب به ساحل و حوضچه آبگیر پرداخته می شود. اجرای سیستم آبگیری از عمق از پنج بخش اصلی زیر تشکیل شده اند:

چگونگی قرارگیری صافی (Strainer) بر روی
کلاهک مکنده در کف دریا

- ✓ سازه ورودی در ابتدای مسیر خط لوله (Suction Chamber)
- ✓ خط لوله و ملحقات آن
- ✓ لاپرواژی مسیر خط لوله
- ✓ حفاظت مسیر خط لوله
- ✓ حوضچه آبگیر

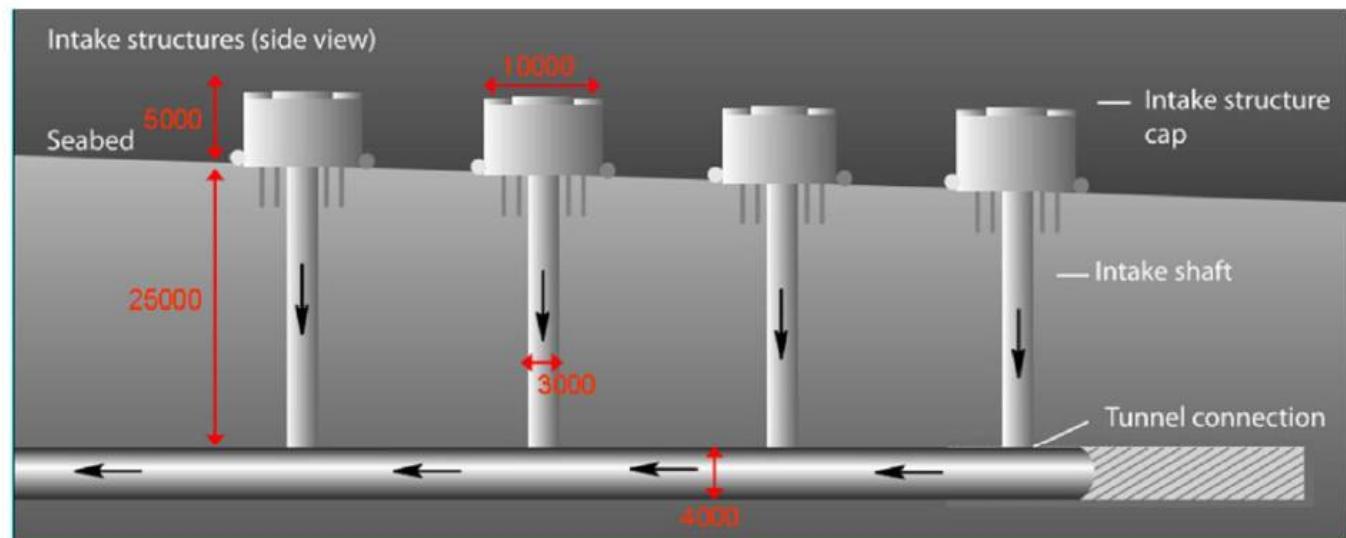

جانمایی سازه های آبگیر در آب شیرین کن Fujairah

□ نمونه سیستم های آبگیری عمیق در دنیا عبارتند از:

- آبگیر آب شیرین کن قبرس Larnaca
- آب شیرین کن Shoaiba عربستان سعودی
- آبگیر آب شیرین کن امارات متحده عربی Fujairah
- آبگیر آب شیرین کن استرالیا Perth

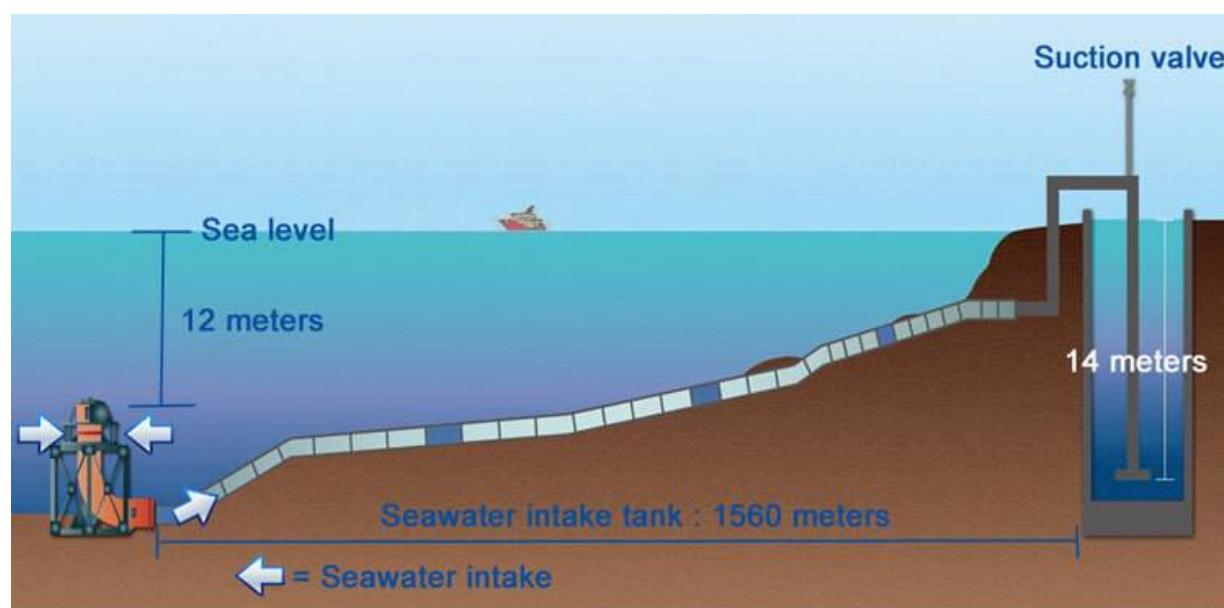
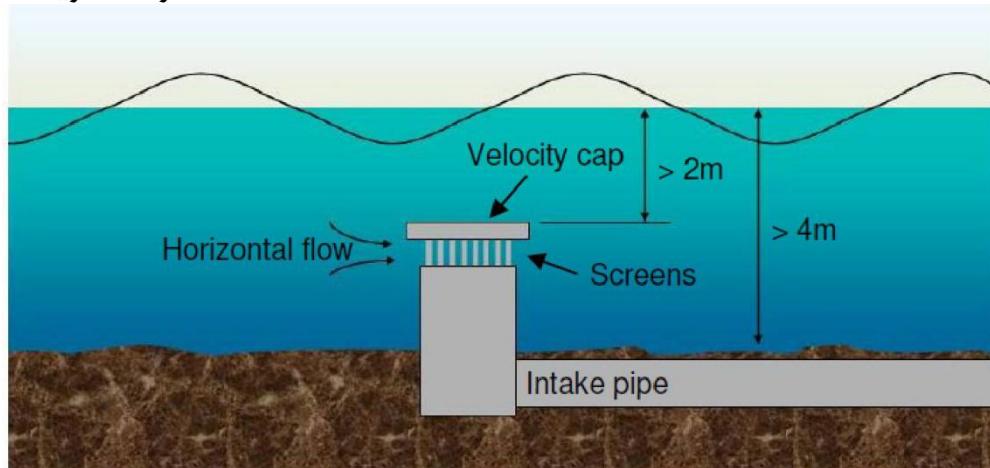
آبگیر عمیق آب شیرین کن Sydney استرالیا

چگونگی فرآیند آبگیری در آب شیرین کن Sydney

□ پروژه های نمونه سیستم های آبگیری عمیق با استفاده از خط لوله در ایران عبارتند از:

چگونگی قرار گیری لوله و
کلاهک مکنده در کف دریا

۱. آبگیر مجتمع پتروشیمی عسلویه

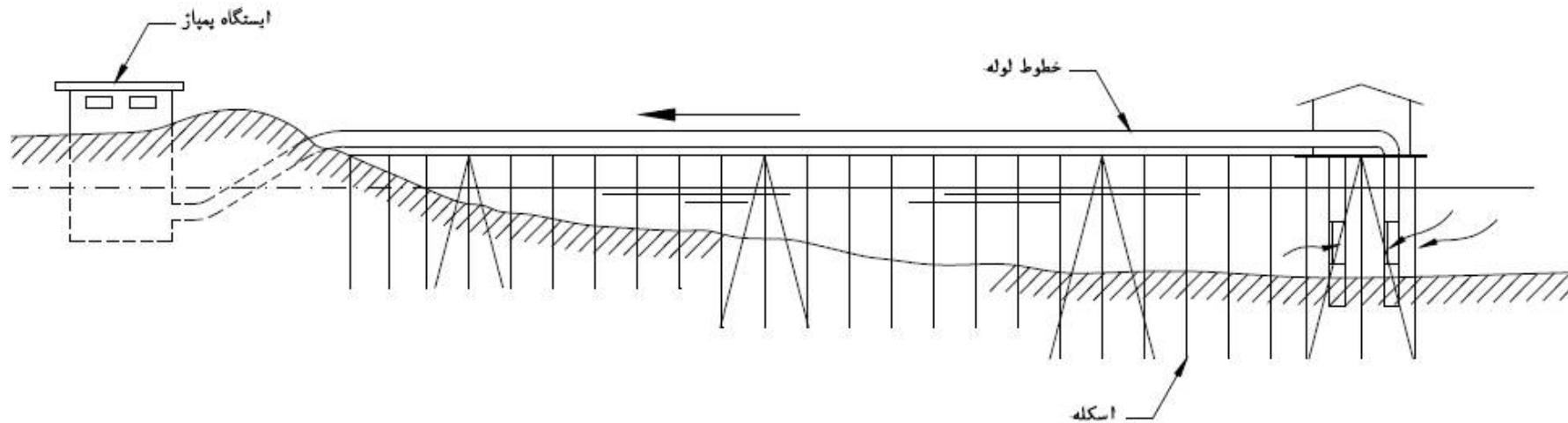
۲. آبگیر پالایشگاه بندر عباس

۳. آبگیر پالایشگاه شرکت نفت ستاره خلیج فارس

سیستم آبگیری با عبور لوله از روی جتی

در این روش لوله های انتقال آب از دریا تا ساحل بر روی جتی عمود بر ساحل و سازه ورودی در انتهای جتی قرار می گیرند. جتی می تواند یک سازه توده سنگی، سازه شمع و عرضه و یا ترکیبی از آن دو باشد. انتخاب نوع سازه جتی بر اساس شرایط هیدرودینامیکی و مورفولوژیکی سواحل منطقه، شرایط ژئوتکنیکی بستر دریا، وضعیت موجود ساحل منطقه، وضعیت منابع قرضه و از همه مهمتر بر اساس ملاحظات اقتصادی تعیین میشود. سازه آبگیر در این حالت می تواند کیسون بتنی و یا سکوی متکی بر شمع باشد. در صورت وجود فضای کافی، ایستگاه پمپاژ می توانند بر روی سکو یا کیسون بتنی احداث و یا در غیر این صورت در محوطه سایت در ساحل ساخته شود. (زنگانه، مرتضی ۱۳۹۳، مهاب قدس)

نمایی از سیستم آبگیری با استفاده عبور لوله از روی جتی

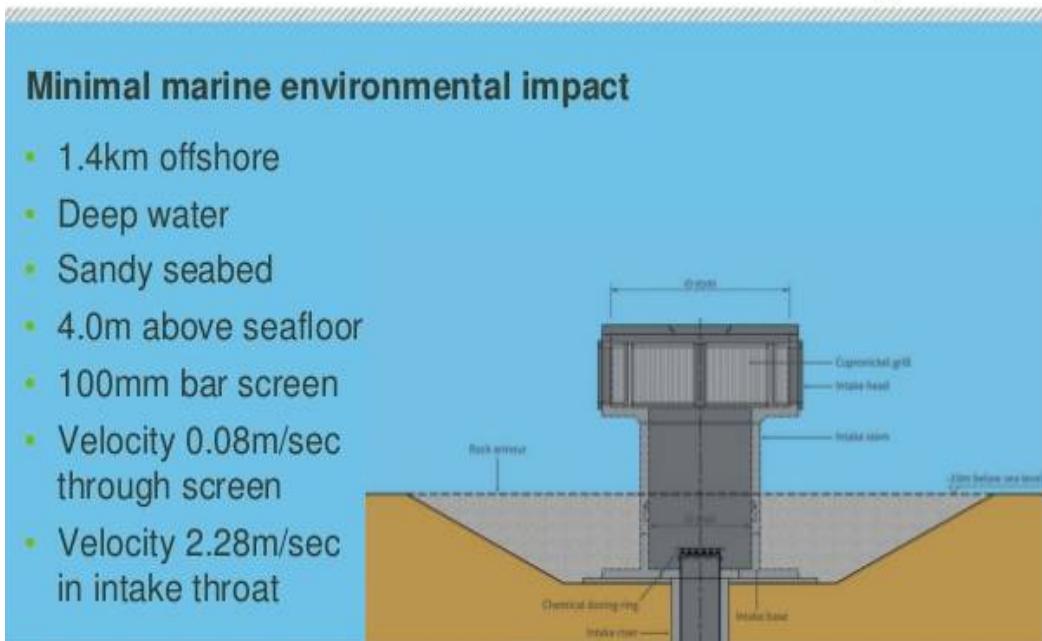
ملاحظات طراحی سیستم های آب گیر عمقی

با توجه به هزینه زیاد انتقال آب از آبگیر به ساحل بهینه سازی طول خط انتقال آب از اهمیت زیادی برخوردار می باشد. بعضی از معیارهای مورد نظر عبارتند از:

۱- معیارهای فیزیکی طراحی

- ✓ محل آب گیر باید در جایی باشد که دارای کمترین تاثیر از جریان های ورودی رودخانه ها در حالت سیلابی باشد.
- ✓ مقدار شوری آب و مواد جامد معلق در آب باید دارای کمترین مقدار باشد.
- ✓ محل آبگیر باید در محلی باشد که در اثر پدیده هایی مانند حرکت جلبک ها و حرکت لکه های نفتی کمترین تاثیر پذیری را داشته باشد.
- ✓ محل آب گیر باید جایی باشد که تحت تاثیر خروجی پساب تاسیسات مجاور قرار نگیرند.

Intake System

- ✓ فاصله ورودی آب گیر از بستر دریا باید طوری باشد که رسوبات در شرایط طوفانی و آرام به داخل آبگیر وارد نشوند.
- ✓ باید از رشد گیاهان دریایی (marine growth) با کلرزنی با دوز مناسب در ورودی آبگیر جلوگیری کرد.
- ✓ در بالای کلاهک آبگیر باید از فیلترهای مناسب جهت جلوگیری از ورود قطعات بزرگ و ماهی ها استفاده شود.
- ✓ باید در طراحی آبگیر ها مساله کشتی رانی و نحوه تردد کشتی ها و آبخور آنها مشخص شود.
- ✓ محل آبگیر باید طوری باشد که تنش های ناشی از موج در شرایط طوفانی در آن کمترین مقدار شود.

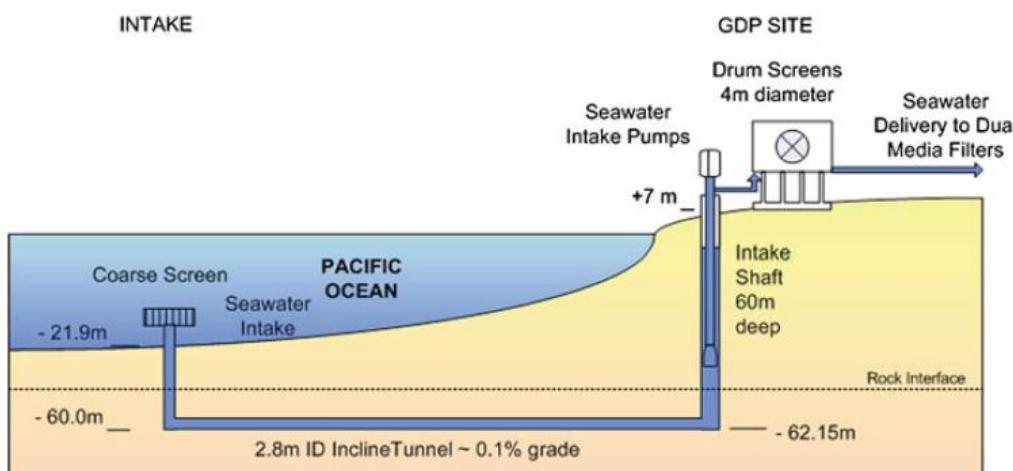

۲- معیارهای هیدرولیکی

- ✓ نحوه آبگیری باید به گونه ای باشد که سرعت از دهانه آبگیر تا داخل لوله آبگیر تدریجاً زیاد شود.
- ✓ از تغییرات ناگهانی مقطع در مسیر آبگیر و خط لوله به منظور جلوگیری از آشفتگی جریان و افزایش افت جلوگیری شود.
- ✓ چنانچه میزان و اندازه رسوبات دانه ای مانند سیلت و ماسه ریز ورودی به تاسیسات آبگیر زیاد باشد باید از حوضچه رسوبگیر استفاده شود.
- ✓ در آبگیری با استفاده از کلاهک آبگیر باید سعی در افقی کردن سرعت ورودی به کلاهک آبگیر شده تا از ورود ماهی ها جلوگیری شود.
- ✓ سرعت آب در داخل کلاهک آبگیر بر اساس تجربیات موجود داخلی و خارجی از $4,000$ بر ثانیه مجاز می باشد.

۳- معیارهای زیست محیطی

- ✓ فاصله آب گیر باید از محل تخم ریزی و سواحل سنگی حداقل ۲ کیلومتر فاصله داشته باشد.
- ✓ جهت سرعت ورودی به آبگیر باید افقی باشد و بر اساس آیین نامه حفاظت محیط زیست آمریکا به 0.15 متر بر ثانیه محدود شود.
- ✓ محل آبگیر باید با کمترین میزان ورود ارگانیسمهای دریایی مانند تخم ماهیها، لاروها، ژئوپلانکتونها و فیتوپلانکتونها را به آبگیر باشد.
- ✓ در مواردی که از ورودی مستطیلی در کلاهک آبگیر استفاده می شود نسبت عرض به ارتفاع مقطع بر 1.5 باشد.

- ✓ شبکه فیلتر درشت باید دارای اندازه 9 میلیمتر باشد.
- ✓ استفاده از صافی های غیرفعال می تواند تا 80 درصد ورود لاروها و تخم ماهیها را کاهش دهد.
- ✓ بر اساس معیارهای زیستی سواحل ماسه ای به سواحل صخره ای و سنگی ترجیح داده می شوند

پارامترهای موثر در انتخاب سیستم آبگیری

□ ظرفیت آبگیری

ظرفیت مورد انتظار برای کارخانه آب شیری نکن یکی از پارامترهای تعیین کننده رو شهای امکا نپذیر برای آبگیری از دریا می باشد. سیستم مهای کوچک با استفاده از چاههای ساده، در صورتیکه شرایط ژئوتکنیکی جوابگو باشد، به عنوان یک گزینه اقتصادی قابل اجرا م بیاشند. برای سیستم مهای بزرگ، استفاده از رو شهای آبگیری باز ساده تر، عملی تر و اقتصادی خواهد بود. برای محدوده ظرفی تهای میانی باید گزین ههای مختلف مورد بررسی قرار گیرد.

□ زمین شناسی و جنس بستر دریا

زمین شناسی یکی از مهمترین مسایل است. اینکه آیا می توان از رو شهای آبگیری زیرسطحی استفاده نمود تنها با در نظر گرفتن شرایط زمین شناسی و ژئوهیدرولوژیکی مشخص می گردد. در صورتی که نهشته های ساحلی از مواد سیلتی و رسی با نفوذپذیری کم تشکیل شده باشند، استفاده از روش های آبگیری زیرسطحی دشوار و یا غیرممکن خواهد بود. برای اینکه رو شهای آبگیری زیرسطحی عملی باشند، پیشنهاد شده است که نفوذپذیری از ۱۱۰۰ متر مکعب در روز بر متر طول در عمقهای بالای ۱۴ متر بیشتر باشد.

□ کیفیت آب

کیفیت آب ورودی می تواند بسیار بر روی انتخاب سیستم آبگیری تاثیرگذار باشد. آب تامین شده از یک آبگیر باز نیازمند عملیات تصفیه میباشد تا ذرات معلق، مواد ارگانیک طبیعی حل شده، ارگانیزمهای دریایی، آشغالهای شناور یا معلق، نفت و روغن از آن جدا شوند. بنابراین هزینه های تصفیه باید در گزینه های آبگیری باز در نظر گرفته شوند. در مقابل سیستمهای آبگیری زیرسطحی با استفاده از فیلترهای طبیعی این مرحله از تصفیه را انجام می دهند. البته استفاده از سیستم آبگیری زیرسطحی می تواند موجب اضافه شدن مواد معدنی غیر ارگانیک از قبیل آهن و منگنز به آب ورودی شود که جداسازی آنها نیازمند پروسهای تصفیه پیشرفته می باشد. (زنگانه، مرتضی ۱۳۹۳، مهاب قدس)

□ شرایط هیدرودینامیک و مورفودینامیک سواحل منطقه

وضعیت امواج (گل موجهای منطقه) و جریانات دریایی و نیز وضعیت رسوبی و مورفولوژیکی سواحل در محدوده احداث سیستم آبگیری در انتخاب نوع سیستم آبگیری و مخصوصاً سیستمهای آبگیری باز، بسیار موثر می‌باشد.

□ تأثیر ساخت سیستم آبگیری بر خطوط ساحلی

استفاده از سیستمهای آبگیری باز عمیق برای آبگیری که همراه با احداث یک سازه سنگی یا سازه شمع و عرضه در راستای عمود بر ساحل می‌باشد، سبب بوجود آمدن تغییراتی در سواحل اطراف خواهد شد. لذا در صورت انتخاب این نوع سیستم آبگیری، می‌بایست تغییرات بوجود آمده در خطوط ساحلی اطراف سایت پژوهه مورد بررسی قرار گیرد.

□ کارآیی سیستم

با توجه به تجارب موجود در خصوص روشهای مختلف آبگیری باز به لحاظ نحوه اجرا و مسائل بهره برداری، گزینه لوله هگذاری بر روی جتی از قابلیت اعتماد کمتری برخوردار است. چرا که استفاده از سیستم سیفونی مشکلات بهره برداری را به همراه خواهد داشت و ایجاد حوضچه پمپاژ در ابتدای سازه آبگیر نیز هزینه سنگینی دارد.

□ ملاحظات اجرایی

در بین سیستمهای آبگیری باز، از نظر سهولت، سرعت اجرا و عدم نیاز به تکنولوژی پیچیده اجرایی، به ترتیب آبگیری به صورت سطحی و لوله گذاری بر روی جتی مناسب تر می‌باشند. در سیستم آبگیری با استفاده از خطوط لوله، اجرای خطوط لوله و سازه ورودی در دریا با مشکلات و ریسکهای اجرایی همراه بوده و نیازمند تکنولوژی پیچیده تر اجرایی می‌باشد. شایان ذکر است در صورتی که اجرای خطوط لوله در نواحی ساحلی و کم عمق صورت پذیرد، ریسک‌ها و مشکلات اجرایی به مراتب کاهش می‌یابد. تمامی موارد ذکر شده در مورد سهولت و سرعت اجرای روش‌های مختلف آبگیری کلی بوده و ممکن است شرایط و مشکلات اجرایی در پژوهه‌های با پژوهه دیگر متفاوت باشد.

□ اثرات زیست محیطی

طبیعت سیستم مهای آبگیری از دریا این است که در نواحی ساحلی که نواحی حساس زیس تمیزی هستند قرار گیرند. اثرات منفی این سیستمهای شامل موارد زیر می باشد:

- ✓ بهم خوردن ساحل طبیعی در محدوده طرح;
- ✓ اثرات منفی بر روی اکوسیستمهای ساحلی و دریایی
- ✓ اثرات منفی بر روی زندگی آبزیان در محدوده آبگیری در سیستم های آبگیری باز؛
- ✓ اثرگذاری بر روی منابع آب شیرین در محدوده طرح در صورت استفاده از سیستمهای چاهی در مجاورت سفره های آب زیرزمینی؛
- ✓ آلودگیهای زیست محیطی در حین ساخت.

□ هزینه ساخت، بهره برداری و نگهداری

هزینه اجرای هر یک از سیستم مهای آبگیری به پارامترهای مختلفی بستگی دارد، ولی به طور کلی هزینه اجرای روش آبگیری از عمق نسبت به روش آبگیری سطحی بیشتر می باشد.

چگونگی فرآیند آبگیری و تخلیه پساب آب شیرین کن Shoaiba

شنای میگوها کنار آبگیر

فیلتر توری آبگیرهای عمقی

□ مراحل طراحی آبگیر در سطح یک منطقه

- بررسی و پردازش آمار باد و موج در منطقه مورد مطالعه
- مدلسازی وضعیت موج در منطقه و برآورد موج طرح
- بررسی هیدرولیک جریانهای دریایی در منطقه
- پیش‌بینی و مدلسازی تراز آب در منطقه
- بررسی وضعیت رسوبگذاری و فرسایش در منطقه
- تعیین وضعیت هیدروگرافی منطقه
- مدلسازی گزینه‌های مختلف آبگیری تحت شرایط فوق
- طراحی آبگیر مورد نظر

آبگیرهای T شکل

طراحی آبگیر عمقی

با انتخاب لوله مناسب در انتقال آب از عمق دریا با ساحل براساس امکانات موجود اعم از قطر تولیدی لوله در داخل کشور، هزینه و محدودیتهای استفاده و امکانات نصب در نهایت لازم است با توجه معیارهایی که وجود دارد نسبت به طراحی مناسب آبگیر اقدام گردد.

- با توجه به مراجع، سرعت ورودی توصیه شده در EPA برای ورودی آبگیرهای عمقی ۱۵.۰ متر برثانیه پیشنهاد شده است.
- با توجه به محدودیت سرعت ورودی و دبی مورد نیاز ابعاد سازه ورودی و نیز قطر لوله انتقال تعیین می کردد.
- محدوده سرعت در لوله انتقال ۳-۰.۷ متر است. حداقل سرعت به نحوی انتخاب می شود تا از عدم تهنشینی مواد معلق در لوله مطمئن شد.
- موقعیت و عمق ورودی آبگیر براساس تراز حداقلی سطح آب دریا، عدم تاثیر پذیری از سایر آبگیرها و تخلیه کننده های منطقه، ممانعت از ورود رسوبات به آبگیر و ... تعیین میگردد.
- لازم است افتهای طول مسیر اعم از افت انرژی در محل ورودی، در طول لوله ها، ورودی به حوضچه پمپاژ، صافی ها و اشغالگیرها محاسبه شود. در این زمینه از رابطه دارسی - وايسباخ استفاده می شود.

$$h = f \cdot \frac{l}{d} \cdot \frac{u^2}{2g}$$

- افت حدأكثری یا اصلی

$$h = K \frac{u^2}{2g}$$

- افت کمینه یا جنبی